

Osaamista
ja oivallusta
tulevaisuuden
tekemiseen

Antton Niinimäki, Tomi Mäkelä

Motiivi: Nuorten terveyden huomioimi- nen työpajatoiminnassa

Metropolia Ammattikorkeakoulu

Sairaanhoidaja AMK

Hoitotyön koulutusohjelma

12.11.2019

Tekijä(t) Otsikko	Antton Niinimäki, Tomi Mäkelä Nuorten terveyden huomioiminen työpajatoiminnassa- Ohjaajien haastattelu
Sivumäärä Aika	27 sivua + 2 liitettä 12.11.2019
Tutkinto	Sairaanhoidaja (AMK)
Tutkinto-ohjelma	Hoitotyön koulutusohjelma
Suuntautumisvaihtoehto	Sairaanhoidotyö
Ohjaaja(t)	TtM, lehtori Marianne Sipilä
<p>Tämän opinnäytetyön aiheena on nuorten terveyden huomioiminen työpajatoiminnassa. Opinnäytetyön tarkoituksena oli selvittää, miten nuorten terveyttä huomioidaan osana nuorten työpajatoimintaa. Tavoitteena oli saada tietoa siitä, miten työpajaohjaajat huomioivat nuorten terveyttä työpajatoiminnassa.</p> <p>Opinnäytetyö toteutettiin laadullisena opinnäytetyönä Stadin ammattiopistolla kahdella eri työpajalla puolistrukturoituna haastatteluna. Haastattelut toteutettiin yksilöhaastatteluina. Työpajaohjaajilta riitti ainoastaan se, että he työskentelevät nuorten kanssa työpajoilla eikä heiltä vaadittu sosiaali- ja terveysalan tutkintoa. Haastatteluaineisto analysoitiin aineistolähtöisellä sisällönanalyysillä.</p> <p>Tuloksina havaitsimme, että Stadin ammattiopiston työpajalla nuorten terveyttä huomioidaan osana ohjaustilanteita. Työpajaohjaajat ohjaavat ja tukevat nuoria työpajan arjessa ja huomioivat heidät jokaisen yksilöinä. Terveyden huomioiminen on moniammatillista ja mukana ovat muun muassa terveydenhoitaja sekä psykologi, jonka luo ohjaajat ohjaavat nuoria tarpeen vaatiessa.</p> <p>Tulokset osoittivat Stadin ammattiopiston työpajojen tuottamien palveluiden edistävän nuorten kokonaisvaltaista terveyttä. Ryhmätyöpainotteiset työpajat edistävät nuorten sosiaalista ja psyykkistä terveyttä. Fyysistä terveyttä edistetään muun muassa liikunnan avulla sekä terveellisten elintapojen edistämällä. Ohjaajat näkivät työpajojen yksilöllisen ohjaamisen sekä ilmapiirin pitämisen työpaikkamaisena hyvin toimivana.</p>	
Avainsanat	Nuori, ohjaus, työpajatoiminta, ohjaaja, terveys, laadullinen opinnäytetyö

Author(s) Title	Tomi Mäkelä and Antton Niinimäki Motive: Noticing the youths' health in Youth guarantee – The guarantee managers' interview
Number of Pages Date	27 pages + 2 appendices 12 th of November 2019
Degree	Nurse
Degree Programme	Nursing and healthcare program
Specialisation option	-
Instructor(s)	Lecturer Marianne Sipilä
<p>The topic of this case study was the health of workshop customers. The purpose of this case study was to find out how well workshop mentors in the Stadi vocational school take notice of workshop customers' health. We interviewed 5 workshop mentors of Stadi vocational school.</p> <p>This thesis was done as a half-structured interview. The mentors were interviewed individually, and the results were analyzed by using inductive content analysis method. We did not require mentors to have a certification in healthcare.</p> <p>The results showed that the workshop mentors pay attention to customers' health as a part of guiding situations. While mentoring at the workshops the mentors support and guides everyone individually. Supporting and noticing the health of the customers is multi-professional at the workshops of the Stadi vocational school. If necessary, the mentors can guide the customers to the reception of the public health nurse or psychologist.</p> <p>In conclusion the services of the workshops advance comprehensively customers' health. Physical health is supported with sports and healthy lifestyle instructions. The atmosphere in the workshops and individual instructions supports social and mental health, which works as a practical integrity.</p>	
Keywords	Young, health, workshop, mentor

Sisällys

1	Johdanto	1
2	Nuorten terveys ja hyvinvointi	2
2.1	Terveyden määrittäminen	2
2.2	Nuori	2
2.3	Nuorten terveyttä heikentävät tekijät	3
2.3.1	Nuorten syrjäytyminen	3
2.3.2	Nuorten mielenterveys ja päihteiden käyttö	3
3	Työpajatoiminta	4
3.1	Ohjaajien merkitys työpajatoiminnassa	5
4	Toimintaympäristö	7
5	Tarkoitus, tavoite ja tutkimuskysymykset	7
6	Menetelmä	8
6.1	Laadullinen opinnäytetyö	8
6.2	Aineiston keruu	8
6.3	Aineiston sisällönanalyysi	8
7	Tulokset	9
7.1	Hyvän ohjauksen edellytykset	9
7.1.1	Nuorten yksilöllinen huomioiminen ja ohjaus	9
7.1.2	Ohjaussuhteen luominen	11
7.2	Nuorten terveyden huomioiminen	11
7.2.1	Terveyden kokonaisvaltainen huomioiminen	11
7.2.2	Fyysisen osa-alueen huomioiminen	12
7.2.3	Sosiaalisen osa-alueen huomioiminen	12
7.2.4	Psyykkisen osa-alueen huomioiminen	13
7.2.5	Terveellisten elintapojen huomioiminen	13
7.2.6	Moniammatillinen tuki ja ohjaus	14
7.3	Työpajatoiminnan vaikutukset nuoriin	15
7.3.1	Työpajan tarjoaman tuen näkyminen nuorten toiminnassa	15
8	Pohdinta	16
8.1	Tulosten tarkastelu	16

8.2	Opinnäytetyön eettisyys	17
8.3	Luotettavuuden pohdinta ja uskottavuus	18
	Lähteet	19
	Liitteet	
	Liite 1: Teemahaastattelun kysymysrunko	
	Liite 2: Sisällönanalyysi	

1 Johdanto

Terveys koostuu ihmisen kokonaisvaltaisesta hyvinvoinnista. Terveenä ihminen on toimintakykyinen jokapäiväisessä elämässään. Terveuden määrittelemine on haasteellista, koska terveys on aina sidoksissa aikakauteen ja kulttuuriin. Terveys on moniulotteinen asia, ja sen vuoksi sitä on määritelty monin eri tavoin. Terveyttä on kuvattu esimerkiksi toimintakykynä, hyvinvointina, voimavarana ja tasapainona. (Huttunen 2018.)

Nuorisotyöttömyys vaikuttaa aikuisiän työttömyyteen ja mielenterveysongelmiin, sekä sillä nähdään olevan negatiivinen vaikutus terveyteen ja hyvinvointiin. (Nuorisotakuu 2015). Tilastojen mukaan työttömät ovat keskimäärin sairaampia ja voivat huonommin kuin työssäkäyvät. (Terveiden ja hyvinvoinnin laitos 2019).

Viime vuosina nuorten syrjäytyminen, työttömyys ja pahoinvointi ovat lisääntyneet huomattavasti niin Suomessa, kuin myös muualla Euroopassa. (European commission 2011.) Nuorten syrjäytyminen on ollut huolenaiheena jo pitkään, aihe on puhuttanut suomalaisia jo 1980-luvulta asti, jolloin tapahtui ensimmäinen syrjäytymishuolen aalto. Toinen aalto sijoittuu 1990-luvun alkuun laman seurauksiin, jolloin huolta kiinnitettiin yhä enemmän koulutuksen ja työelämän ulkopuolella oleviin nuoriin. Kolmas aalto sijoittuu 2000-luvun loppupuolella ja kiteytyi aina 2010-luvun alkuun, jolloin nuorten syrjäytyminen on nähty koko väestöä koskeväksi riskiksi. (Aaltonen – Berg - Iäkheimo 2015: 9.)

Nuorten työpajojen avulla yhteiskunta pyrkii vähentämään nuorten syrjäytymistä yhteiskunnasta tukemalla sosiaalisia vuorovaikutustaitoja, yhteisöllisyyttä ja arjenhallintaa. Työpajoilla nuoret saavat varmuutta elämänhallintaansa, sekä työelämää, opiskelua varten. (Nuorisotakuu 2015.) Lähes kaikissa Etelä-Suomen aluehallintoviraston alueella sijaitsevilla kunnissa toimii lakisääteinen nuorten ohjaus- ja palveluverkosto. 85 prosentissa kunnista verkosto on oma, 15 prosentissa kunnista verkosto on yhteinen toisen tai useamman kunnan kanssa. Ohjaus- ja palveluverkoston toimintaa ohjaa nuorisolaki. (Kalliomaa 2015:3.) Nuorisolaki on määritellyt selkeästi sen neljä eri tehtävää. 1) Nuorten kasvu- ja elinolojen kartoittaminen, sekä niiden pohjalta nuorten tilanteen arvioiminen. 2) Nuorille suunnattujen palveluiden yhteensovittaminen ja vaikuttavuuden edistäminen. 3) Yhteisien menettelytapojen suunnittelu ja tehostaminen. 4) Nuorille suunnattujen palveluiden järjestämiseen liittyvän tiedon vaihdon sujuvuuden edistäminen suunnittelemalla

yhteisiä menettelytapoja. (Opetus- ja kulttuuriministeriön asetus nuorisolaista 1285/2016)

Tämän opinnäytetyön tarkoituksena oli selvittää miten työpajaohjaajat huomioivat nuorten terveyttä työpajatoiminnassa.

2 Nuorten terveys ja hyvinvointi

2.1 Terveyden määrittäminen

Maailman terveysjärjestö WHO määrittelee terveyden koostuvan täydellisestä fyysisen, psyykkisen ja sosiaalisen hyvinvoinnin tilasta. Nämä kolme muodostavat kokonaisuuden terveys- määritelmälle (WHO 2019.) Terveys ei ole koko ajan samanlaista, vaan se muuttuu ihmisen koko elinkaaren ajan, muun muassa silloin, kun ihminen sairastuu tai ihmisen elinympäristö ja sosiaaliset tilanteet muuttuvat. Terveyteen vaikuttavat myös ihmisen omat elämän asenteet ja arvot. (Huttunen 2018.)

Jokainen ihminen kokee terveyden eri tavoin ja jokainen määrittää itse sen, miten kokee oman terveytensä. Tämä on terveyden määrittelemisessä tärkeintä. Lääkäriin määritelmä potilaan terveydestä voi olla erilainen, kuin mitä henkilö itse kokee. Terveyden arviointiin vaikuttaa suuresti henkilön omat tavoitteet ja ympäristötekijät (Huttunen 2018.)

2.2 Nuori

Suomen nuorisolaki määrittelee nuoren olevan henkilö, joka on alle 29 vuotias. (Opetus- ja kulttuuriministeriön asetus nuorisolaista 1285/2016). YK:n viitekehyksessä määritellään nuoruuden olevan ikäkausi, joka sijoittuu aikavälille 15-24 vuotta. Nuoruus voidaan nähdä myös siirtymävaiheena lapsuuden ja aikuisuuden välillä tai koulutuksen ja työelämän välillä, minkä vuoksi määritelmä ei ole ongelmaton. Nuorilla on merkittävä asema yhteiskunnassa ja he ovat muun muassa ratkaisevassa asemassa uusien kestävän kehityksen tavoitteiden toimeenpanossa (Pihlajamaa 2017.)

2.3 Nuorten terveyttä heikentävät tekijät

2.3.1 Nuorten syrjäytyminen

Syrjäytyneiksi määritellään nuoret, jotka ovat työvoiman ja opiskelun ulkopuolella, ja jotka eivät ole saaneet peruskoulutuksen lisäksi muuta koulutusta. Sen lisäksi syrjäytymisellä tarkoitetaan mm. Sosiaalista eristäytyneisyyttä, sosiaalisten siteiden heikkoutta, ongelmallisia sosiaalisia verkostoja ja perhesuhteiden murtumista. (Notkola - Pitkänen - Tuusa 2013: 55.)

Erilaiset elämänhallintaan ja terveyteen liittyvät ongelmat, työ- ja koulutusmarkkinoiden ulkopuolella olo, sekä sosiaalisten suhteiden ja yhteiskunnallisen osallisuuden vähyys ovat tekijöitä, jotka vaikuttavat syrjäytymisen riskiin. (Järvinen & Jahnukainen 2001: 128–129.) Syrjäytymiseen voidaan puuttua nuoren elämässä hyvissä ajoin, kuten esimerkiksi erilaisissa työpajoissa ja kuntoutuskeskuksissa (Nurmi 2011:32).

Ensimmäinen vaihe puuttuessa syrjäytymiseen on kartoittaa nuoren tilanne: Onko hänellä esim. Oppimisvaikeuksia ja minkälaista oppimisvaikeutta on? Onko taustalla mielenterveyden ongelmia, kuten masentuneisuutta, ulkoista ongelmakäyttäytymistä, päihdeongelmaa? Millaista kuntoutusta ja apua nuori voi saada näihin ongelmiin? Minkälainen on nuoren sosiaalinen ympäristö ja pystytäänkö siihen vaikuttamaan? Onko nuorella aikuiskontakteja ja millaisia he ovat? Onko nuorella koulutussuunnitelmia ja kuinka realistisia ne ovat? Eri ympäristöissä on erilaiset mahdollisuudet, joihin voidaan vaikuttaa ja niiden arviointi sekä mahdollisten keinojen löytäminen on erityisen tärkeää. (Nurmi: 32-33.)

Suomessa 15-24- vuotiaista nuorista 4-6% jää koulutusten ja työelämän ulkopuolelle. Tämä tarkoittaa noin 25 000- 40 000 nuorta. Aikuisuudessa se ennustaa heikkoa työmarkkina- asemaa ja alhaista tulotasoa. Viimeaikaiset tutkimustulokset ovat osoittaneet nuorten syrjäytymisen taustalla olevan vanhempien alhainen koulutustaso tai yksinhuoltajuus, sekä nuorten oppimisvaikeudet. (Nurmi 2011: 28.)

2.3.2 Nuorten mielenterveys ja päihteiden käyttö

Nuoruuden yksi keskeisistä elämänvaiheessa tapahtuvasta kehityksessä on löytää suhde tulevaisuuteen, koulutus, ammatti sekä tärkeänä vaiheena irrottautuminen omista

vanhemmistaan. Joskus kuitenkin iänmukaisen ja häiriintyneen kehityksen ero ei ole selkeä. Yhtenä esimerkkinä on mielenterveyden häiriöt, jotka uhkaavat nuoren normaalia kehitystä. Perhetekijöillä on todettu olevan yhteyttä nuorten mielenterveyteen. Perheen ongelmat lisäävät nuorten riskiä sairastua esimerkiksi masennukseen. Vanhempien osallisuus nuoren elämässä ja aikuistumisen kynnyksellä on todettu suojaavan masennukselta. (Pulkkinen & Juhanpelto; Helminen 2017: 106-107.)

Lapsuuden ongelmien sisäistäminen on yhdistetty aikuisiän masennukseen ja ahdistuneisuushäiriöihin. Ongelmien ilmaiseminen taas on yhteyksissä myöhemmin ilmaantuvana antisosiaalisena käyttäytymisenä, rikollisuutena sekä päihteiden väärinkäyttönä. Esimerkiksi Shepherd, Farrington ja Potts havaitsivat lapsuudessa ja murrosiässä ilmaantuvan epäsosiaalisen elämäntyylin lisäävän loukkaantumisen ja psykologisen sairastumisen riskiä (Shepherd, Farrington, Potts 2004: 347-352.)

On havaittu, että mielenterveyden ongelmat voivat johtaa päihteiden käyttöön ja päinvastoin. Joissain tapauksissa liika päihteiden käyttö voi edesauttaa mielenterveyshäiriön syntymiseen ja samat altistavat tekijät voivat liittyä molempien ongelmien taustoihin. (Fröjd, Kaltiala-Heino, Ranta, Pahlen, Marttunen 2009: 4.)

On tärkeää nähdä nuori kokonaisuutena, joka on osana yhteisöä ja perhettä. Olennaista on kohdata nuori päihteidenkäytölle annettujen syiden kautta eikä vain itse päihteidenkäytön takia. Vanhemmuutta ja nuoren suhdetta vanhempiin tukemalla voidaan ehkäistä haitallisten toiminta- ja vuorovaikutusmallien siirtyminen, mikäli aikuinen on itse aloitteellinen asian suhteen. Ammattilaisten, jotka työskentelevät nuorten parissa, tulisi ymmärtää nuorille ominaista päihdekulttuuria, sillä nuorten päihteidenkäytön antamien merkitysten avulla voidaan löytää uusia tapoja päihteidenkäytön haitoista nuoria kiinnostavalla ja vaikuttavalla tavalla. Alkoholi on laillinen päihde 18- vuotta täyttävälle nuorelle, jonka käyttöä yhteiskunta tukee hyvin monella eri tavalla, jopa ihannoit. (Saarainen, Mäkäriäinen, Takala 2018.)

3 Työpajatoiminta

Työpajatoiminta on yleensä kunnan järjestämää työvalmennusta. Nuorten työpajatoiminnan tehtävänä on parantaa nuoren valmiuksia päästä koulutukseen, suorittaa koulutus loppuun ja päästä avoimille työmarkkinoille valmennuksen avulla. Työpajatoiminnan tarkoituksena on parantaa alle 29-vuotiaiden nuorten elämänhallintataitoja sekä edistää

nuoren kasvua, itsenäistymistä ja osallisuutta yhteiskuntaan. Työpajalla nuorelle tehdään henkilökohtainen valmennussuunnitelma. Nuori valmentautuu tekemällä työtoimintaa omien edellytystensä mukaan. (Opetus- ja kulttuuriministeriö n.d.) Nuori tulee työpajalle pääsääntöisesti TE-palvelun, ohjaamon tai sosiaalitoimen ohjaamana. Työpajatoimintaan voi hakeutua myös oma-aloitteisesti. (Opetus- ja kulttuuriministeriön asetus nuorisolaista 1285/2016).

Työpajatoiminnan keskeinen ajatusmalli on työn kautta oppiminen. Pajat muodostavat oppimisympäristön, jossa valmennukseen hakeutunut nuori oppii työn kautta ja tukee myös tämän ammatillista osaamistaan. Valmennusta voidaan järjestää myös yksilövalmennuksena, vaikka työ tapahtuukin usein työyhteisössä. Yksilövalmennuksen tarkoituksena on vahvistaa valmentautujan toimintakykyä, arjen hallintaa ja tulevaisuuden suunnittelua, mikä edistää hänen pääsemistään koulutukseen ja pääsemään avoimille työmarkkinoille. (Valtakunnallinen työpajayhdistys Ry.)

Työpajojen sisältö pohjautuu useimmiten yhteen työalaaan, jossa toiminta rakentuu nimenomaan yhdentyypisen työn ympärille. Työpajojen tavoitteina ovat pääasiassa työ- ja koulutusmahdollisuuksien parantaminen. Nykyään monien työpajojen ominaispiirteet ovat laajentuneet muihinkin aloihin tehden työtoiminnasta innovatiivisempaa. (Tanskanen - Danielsbacka 2007:523.)

3.1 Ohjaajien merkitys työpajatoiminnassa

Ohjauksen tavoitteena on nuoren voimavarojen ja toimintakyvyn tukeminen, sekä perustaitojen kehittäminen. Ohjauksen tarkoitus ja tavoitteet tulisi olla selvillä niin ohjattavalla kuin ohjaajalla heti alusta alkaen. Tavoitteellinen yhteistyö asiakkaan kanssa on mahdollista vain, jos tavoitteet tehdään yhteisymmärryksessä. (Howe 2014: 132–133.) Työpajaohjaajien toimenkuva ei ole opettaminen vaan ohjaus, vaikka näillä kahdella termillä onkin samankaltainen merkitys. Ohjauksessa ohjaajan tehtävä on osallistaa ohjattava toimintaan. Ohjaajan on tarkoitus olla sivustaseuraaja, josta hän pystyy tukemaan ja ohjaamaan asiakkaita sopivalla tavalla (Cantell 2010: 20.) Onnistuneen ohjauksen kannalta on tärkeää, että ohjaajan ja ohjattavan välille syntyy side, joka vie yhteistyötä kohti tavoitteita. Molempien täytyy työskennellä yhteistyössä ja ohjaukseen vaaditaan osapuolten välistä vuoropuhelua. Tämän vuoksi ohjaussuhteen perustukset pitää olla kunnossa. Ohjaajan on tärkeää ottaa huomioon ohjattavien yksilölliset tarpeet. (Howe 2014: 142,

187.) On myös tärkeää, että ohjaaja on tietoinen tasa-arvoinnista ja yhdenvertaisuudesta kohtelusta, jota on säädetty laissa. (Oikeusministeriön asetus yhdenvertaisuuslaista 1325/2014).

Hyvässä vuorovaikutussuhteessa osallistujien keskeinen tehtävä on luoda käsitys, merkitys ja tarkoitus käsiteltäville asioille. (Onnismaa 2011:44). Pelkästään ajan antaminen vuorovaikutussuhteen muodostamiseen ei edesauta sen syntymistä. Siihen vaaditaan aitoa läsnäoloa, jolla ohjaaja viestittää kiireettömyyttään ja aitoa kiinnostusta ohjattavan auttamiseen ja ohjaukseen. (Onnismaa 2011:38-39.) Tämä on merkittävä taito ohjauksen onnistumisessa ja sitä voidaan edistää konkreettisesti. Myös erilaisten sosiaalisten ryhmien ja roolien sekoittaminen, ryhmän erilaisten tarpeiden huomioon ottaminen sekä toiminnallisten työtapojen mukaanotto edesauttavat vuorovaikutuksen sujuvuutta. (Cantell 2010: 18-23.) Hyvän ohjauksen ennakkosuunnittelu on isossa asemassa ohjauksen sujuvuuden ja vuorovaikutuksen onnistumisen kannalta. Se vähentää ohjaajan jännitystä ja mahdollistaa resurssien suuntaamisen luodessa vuorovaikutusta. (Cantell 2010: 80-81.) Hyvään vuoropuheluun pääseminen on mahdollista vasta, kun molemmat osapuolet kokevat olevansa turvalliseksi koetussa ympäristössä ja valmiita ilmaisemaan omat näkökantansa ohjauksessa. Näin ohjaaja pääsee olemaan asiantuntija ohjaustilanteessa ja ohjattava oman elämänsä asiantuntijana (Kettunen – Laitinen-Väänänen – Mäkelä – Vänskä 2011: 60.)

Haglerin, Raposan ja Rhodesin (2017) tekemässä yhdysvaltalaisessa tutkimuksessa selvitettiin psykososiaalisten tekijöiden vaikutusta siihen, kuinka nuoret hakeutuvat ohjaukseen kouluvuoden aikana. Tutkimuksen lähtökohtana oli havainto suhteissa nuorten ja aikuisten välisiin mentoreihin, joihin liittyy useita myönteisiä emotionaalisia, sosiaalisia, akateemisia ja ammatillisia tuloksia nuorille. Artikkelissa määriteltiin mentorin olevan aikuinen, johon nuori tukeutuu vaikeissa elämäntilanteissa. Nuori luo luottamussuhteen kyseiseen aikuiseen, joka on joku muu kuin nuoren oma vanhempi. Muiden mentorointiohjelmien arvioinnin lisäksi tutkijat ovat selvittäneet luonnollisten mentorointisuhteiden tärkeyttä, toisin sanoen niitä, jotka nousevat esille nuorten nykyisissä sosiaalisissa verkostoissa. Tällaiset suhteet näyttävät olevan pidempiä ja yleisempiä kuin muodolliset mentorointisuhteet ja vaativat vähemmän resursseja kuin muodolliset ohjelmat. Tutkimuksessa todettiin, että mitä alhaisempi on nuoren stressitaso, sen helpommin he hakeutuvat mentorin ohjaukseen. (Hagler – Raposa – Rhodes 2017.)

Israelilaisessa oppilaitoksessa työskentelevä kasvatustieteiden professori Richard Curwin (2010) kirjoittaa artikkelissaan ohjaajien motivoivasta asenteesta ohjattavia kohtaan. Teoksessa mainitaan, että ohjaajan aito kiinnostus ohjattavaa kohtaan mahdollistaa suuremman todennäköisyyden saavuttaa yhteinen tavoite. Ohjaajan tulee tutustua ohjattavaan perusteellisesti ja selvittää hänen toiveensa ja tavoitteensa, jotta ohjattava voisi kokea ohjaajan uskovan aidosti häneen. Tämä mahdollistaa yhteisen tavoitteen saavuttamisen ohjauksessa. Tämä ei toki ole vain yksipuoleista, vaan myös ohjaajan tulee uskoa oman työnsä merkityksellisyyteensä. (Curwin 2010: 35-39.)

4 Toimintaympäristö

Stadin ammatti- ja aikuisopistossa opiskelee n. 17 000 nuorta ja aikuista yli 50 eri ammattiin, jonka koulutuksia järjestää Helsingin kaupunki. Ammattiopistolla on 15 eri toimipaikkaa Helsingin kaupungin alueella. Henkilöstöä ammattiopistolla on noin 1000. Stadin ammatti- ja aikuisopisto järjestää ammatillista perus-, täydennys-, oppisopimus sekä nivelvaiheen koulutusta. Oppimiskäytäntöjä opiskeluun on tarjolla joustavasti. Opintojen suunnittelussa huomioidaan aina opiskelijan aiempi osaaminen esimerkiksi yhdistelemällä oppilasmuotoista opiskelua. Koulutuksessa on myös mahdollisuus suorittaa lukio- opintoja sekä hakea ohjattuun urheiluvalmennukseen. Stadin ammatti- ja aikuisopisto tarjoaa myös VALMA- koulutusta, joka on ammatilliseen koulutusta valmentavaa koulutusta. Se on osa nivelvaiheen koulutusta. Muita nivelvaiheen koulutuksia on osa kaupungin perusopetuksen lisäopetuksesta, avoimet opinnot ja nuorten työpajatoiminta. (Stadin ammattiopisto.)

5 Tarkoitus, tavoite ja tutkimuskysymykset

Opinnäytetyön tarkoituksena on kartoittaa, miten ohjaajat huomioivat nuorten terveyttä osana työpajatoimintaa. Opinnäytetyön tavoitteena on tuottaa tietoa ohjaajien käsityksestä siitä, miten he voivat tukea nuorten terveyttä työpajatoiminnassa.

Opinnäytetyön tutkimuskysymys on:

- Miten ohjaajat huomioivat nuorten terveyttä työpajatoiminnassa?

6 Menetelmä

6.1 Laadullinen opinnäytetyö

Laadullisen eli kvalitatiivisen tutkimuksen lähtökohtana ovat olleet yhteiskunnallisten ongelmien havaitseminen ja tiedostaminen suhteutettuna tieteenfilosofian kehitykseen käyttäen fenomenologista lähestymistapaa. Käyttöalueiksi voidaan kuvata uusia tutkimusalueita, joista ei entuudestaan tiedetä mitään tai jos halutaan entuudestaan olevaan tutkimusmateriaaliin uusia näkökulmia. (Kankkunen – Vehviläinen- Julkunen 2017: 66.)

Opinnäytetyömme toteutettiin laadullisena opinnäytetyönä. Laadullisessa opinnäytetyössä korostuu ihmisten kokemusten, tulkintojen, käsitysten tai motivaatioiden tutkiminen sekä näkemysten kuvaus. Toisin sanoen kvalitatiivinen opinnäytetyö liittyy uskomuksiin, asenteisiin ja käyttäytymisten tutkimiseen. Käyttöalueiksi voidaan kuvata alueita, joista ei aiemmin joko ole tehty tutkimusta tai siitä ei tiedetä juuri mitään. (Kankkunen – Vehviläinen- Julkunen 2017: 65.)

6.2 Aineiston keruu

Opinnäytetyö toteutettiin puolistrukturoituna teemahaastatteluna, sillä halusimme rajata aineiston tiettyyn aiheeseen. Toteutimme haastattelun yksilöhaastatteluina Stadin ammattiopiston työpajalla Helsingissä, jossa haastattelimme työpajoilla 5 eri ohjaajaa yksitellen. Tällä vältimme yhdenmukaiset vastaukset ja saimme mahdollisimman monipuolisen aineiston. Kysymykset oli kirjoitettu ennalta paperille, jonka mukaan kysyimme kysymykset. Haastateltavat saivat vapaamuotoisesti vastata kysymyksiin, mutta tarvittaessa pyysimme haastateltavia avaamaan vastaustaan tarkemmin. Haastattelut äänitettiin paikan päällä, mikä helpotti haastatteluun keskittymistä. Haastattelujen jälkeen äänitteet litteroitiin erilliseen taulukkoon ja analysoitiin.

6.3 Aineiston sisällönanalyysi

Haastattelumateriaalit analysoitiin laadullisin menetelmin, aineistolähtöistä sisällönanalyysiä käyttäen. Aineiston litterointi aloitettiin haastatteluaineiston puhtaaksikirjoituksella sisällyttäen haastattelun kysymykset, vastaajat ja saatu aineisto. Seuraavassa vaiheessa puhtaaksikirjoitetusta materiaalista erotettiin asiakokonaisuudet. Tässä yhtey-

dessä valittiin haastattelun osat, jotka kuvattiin auki. Tämä helpotti aineiston jatkokäsittelyn suuntaamista. Sisällönanalyysin tavoitteena oli aineiston tiivis esittäminen, josta syntyi käsitteluokituksia, -järjestelmiä, malleja tai käsitekarttoja. Induktiivisessa sisällönanalyysissä sanoja luokiteltiin teoreettisen merkityksen perusteella, joka liittyi aineistolähtöiseen päättelyyn. Tätä ohjasi tutkimuksen ongelmanasettelu. Tutkimusongelma ja aineisto ohjasivat kategorioiden muodostamiseen. Tarkoituksena oli, että tutkimusaineistosta pyrittiin luomaan teoreettinen kokonaisuus siten, että aikaisemmat havainnot, tiedot tai teoriat eivät ohjanneet analyysiä. Aineiston analyysi eteni vaiheittain pelkistämisen, teemoihin luokittelun ja yleiskäsitteen muodostamiseen. (Kankkunen – Vehviläinen- Julkunen 2017:163-164, 167.)

Litteroinnissa on olemassa erilaisia tarkkuuden tasoja, mikä määrittää sen, miten tarkasti tallennetta tulkitaan. (Aineistohallinnan käsikirja 2017). Tässä opinnäytetyössä käytettiin peruslitterointitasoa. Haastatteluiden äänitteet kuunneltiin huolellisesti läpi ja ne puhtaaksi kirjoitettiin sanatarkasti erilliselle dokumentille. Aineistosta analysoitiin vain teemaan liittyvä sisältö ja se luokiteltiin eri kategorioihin

Tässä opinnäytetyössä sisällönanalyysi aloitettiin jo aineiston litteroinnin yhteydessä. Litteroitu materiaali luettiin useaan otteeseen huolellisesti läpi ja aineistosta poimittiin tutkimuskysymykseen vastaavia lauseita. Lauseet kirjoitettiin kirjakielellä word taulukkoon, jonka jälkeen lauseita muutettiin pelkistettyyn muotoon taulukon seuraavaan sarakkeeseen. Pelkistetyistä ilmaisuista koottiin teemoja edeten jaottelussa alaluokista yläluokkiin. Lopuksi jokaista teemaa yhdisti oma pääkategoria, joita saimme aineistosta luotua kolme. Tarkempi sisällönanalyysiprosessi on esitetty liitteessä 2.

7 Tulokset

7.1 Hyvän ohjauksen edellytykset

7.1.1 Nuorten yksilöllinen huomioiminen ja ohjaus

Nuorille pyritään antamaan onnistumisen kokemuksia, onnistumisien kautta he motivoituvat tekemään töitä entistä innokkaammin ja saavat varmuutta työntekoon. Työpajoilla tuetaan tasa- arvoisuutta ja pyritään takaamaan yksilöllinen ohjaus jokaiselle.

”Tavoitteemme on, että nuori saa onnistumisen kokemuksia työkokeilulla, myös epäonnistumisissa tuetaan. Tuemme tasa- arvoisuutta ja haluamme taata yksilöllisen ohjauksen jokaiselle.”

Nuorten asioista ollaan aidosti kiinnostuneita työpajoilla, sekä ohjaajat huomioivat asiakkaiden yksilöllisyyden ja heidän omat toiveensa. Ohjaajat pyrkivät optimoimaan nuorien omia työskentelytapoja. Jokainen ohjaaja ajattelee inhimillisesti ja joustavat tarpeen mukaan, mikä nähdään erittäin tärkeässä roolissa. Jokaiselle annetaan ohjausta yksilöllisesti ja tasapuolisesti. Yksilöllinen ohjaus on nähty toimivana toimintatapana työpajoilla.

”Emme ole täällä vain opettamassa asioita, vaan olemme kokonaisvaltaisesti kiinnostuneita nuorten asioista. Uskon, että näin tuemme nuorten vuorovaikutusta, kun he huomaavat, että olemme aidosti kiinnostuneita.”

”Koitamme mahdollisimman hyvin tukea nuoria juuri siinä, mitä he haluavat tehdä.”

”Pyrimme kuitenkin tukemaan nuoria kaikin mahdollisin tavoin ja antamaan oman kannustuksemme heille ja optimoimaan heille heidän omia työskentelytapojansa.”

”Omasta mielestäni voin sanoa, että jokainen täällä ajattelee inhimillisesti ja joustavuus on todella tärkeässä roolissa täällä. Täällä pyritään yksilökohtaiseen ohjaukseen, että tasapäisyyttä pyritään välttämään.”

”Mielestäni toimivaa tällä työpajalla on nuorten yksilöllinen ohjaaminen. Nuori saa olla sellainen kuin on ja sopivia työtehtäviä on jokaiselle.”

Nuoria kuunnellaan ja heidän toiveensa otetaan huomioon. Nuorten kuuntelemisen osaamista pidetään tärkeänä ominaisuutena. Nuorten toiveiden huomioiminen luo innostusta ja motivaatiota tehdä asioita. Tavoitteena on, että nuoren ohjauksessa saama edistys lähtisi nuoresta itsestänsä ja tätä tuetaan kannustamalla niin onnistumisissa kuin epäonnistumisissakin.

”Tärkeää on myös osata kuunnella nuorta ja ottaa huomioon, mitä he haluavat tehdä, jos se vain liittyy heidän opettamiseensa. Se on hyvä, että nuori tekee asioita, mikä häntä oikeasti kiinnostaa, sillä siitä nuoret saavat innostusta ja motivaatiota siihen omaan tekemiseensä toisin kuin jos ohjaaja sanelisi sen, mitä tehdään ja miten.”

7.1.2 Ohjaussuhteen luominen

Ohjaajat pyrkivät luomaan luottamuksellisen ohjaussuhteen nuorien kanssa, jotta nuoret olisivat mahdollisimman avoimia. Tällä tavalla ehkäistään nuorten sulkeutumista ja syrjäytymistä entisestään.

”Pyrimme kuuntelemaan nuorta ja luomaan hyvän luottamussuhteen nuoreen, jotta nuorista ei tulisi sulkeutuneita, vaan he uskaltaisivat tulla keskustelemaan ohjaajien kanssa mistä tahansa asiasta.”

7.2 Nuorten terveyden huomioiminen

7.2.1 Terveyden kokonaisvaltainen huomioiminen

Haastattelujen ensimmäisessä kysymyksessä kysyttiin, miten ohjaajat määrittelevät terveyden? Kysymys koettiin laajana käsitteenä. Stadin ammattiopiston työpajaohjaajat määrittivät terveyden koostuvan psykofyysisistä ja psykososiaalisista tekijöistä, joihin kuuluu fyysinen-, psyykinen- ja sosiaalinen osa-alue.

”Koen terveyden olevan määriteltävissä oman mielen mukaan. Jos henkilö kokee olevansa terve sairauksista huolimatta, ihminen voi paremmin.”

”Mitä terveyden osa-alueita on, niin siihen kuuluu tämä klassinen jaottelu; fyysinen ja psyykinen terveys ja niiden vahva yhteys toisiinsa.”

”Terveys on melkoisen laaja käsite, mutta itsellä tulee ensimmäisenä mieleen fyysinen terveys, eli henkilöllä ei ole mitään rajoitteita. Sitten myös mielenterveydelliset ongelmat, jotka täytyy ottaa huomioon. Näiden huomioon ottaminen helpottaa, että tietää niitä asioita ja pystyy ottamaan paremmin muut huomioon, jotta pystyy suunnittelemaan ja reagoimaan tilanteisiin oikein.”

”Hyvin pitkälti sen voisi määritellä olevan psykososiaalisista tekijöistä kiinni.”

”No terveys koostuu mielestäni psykofyysisistä asioista, hyvin tärkeää on fyysinen kunto ja ravinto.”

”Koen, että työssäni on tärkeää ottaa huomioon psyykkisen osa-alueen lisäksi fyysinen osa-alue, koska mielestäni kyseiset osa-alueet ovat vahvasti yhteydessä toisiinsa.”

7.2.2 Fyysisen osa-alueen huomioiminen

Fyysinen terveys määritettiin koostuvan psykofyysisistä asioista: Henkilöllä ei ole perussairauksia, ei omaa psykiatrisia sairauksia tai päihdeongelmaa, huolehtii fyysisestä kunnostaan ja ruokavaliosta, sekä nukkuu riittävästi. Henkilö huolehtii myös hygieniastaan.

“Fyysiseen terveyteen kuuluu esimerkiksi, että henkilöllä ei ole perussairauksia ja hän huolehtii fyysisestä kunnostaan.”

“Fyysiseen terveyteen vaikuttaa isosti henkilön yleiskunto ja erilaiset sairaudet.”

“Fyysiseen terveyteen vaikuttaa mm. Se miten antaa kehonsa levätä ja liikkua tarpeeksi.”

Riittäväällä liikunnan määrällä pystytään vaikuttamaan omaan hyvinvointiin. Riittävä määrä liikuntaa edistää yksilön hyvinvointia. Stadin ammattiopistolla liikuntaa harrastetaan kerran viikossa.

”Me harrastamme täällä myös liikuntaa kerran viikossa ylläpitämään terveyttä, ettemme vain ja ainoastaan ole sen tietokoneen ääressä.”

”Liikunnan avulla nuoret jaksavat keskittyä paremmin töihin, kun saavat työpajan arkeen muutakin tekemistä.”

”Järjestämme kerran viikossa liikuntaa, jolla pyrimme tuomaan vaihtelua työpajan arkeen. Se auttaa nuoria jaksamaan paremmin.”

7.2.3 Sosiaalisen osa-alueen huomioiminen

Työpajaohjaajat näkivät sosiaalisten tilanteiden ongelmien vaikuttavan ihmisen kokonaisvaltaiseen hyvinvointiin ja terveyteen heikentävästi. Ohjaajien mukaan hyvä sosiaalinen verkosto vaikuttaa positiivisesti ihmisen kokonaisvaltaiseen terveyteen.

”Sosiaalisten tilanteiden ongelmat vaikuttavat heikentävästi ihmisen hyvinvointiin ja terveyteen.”

”Hyvien Ihmissuhteiden puuttuminen vaikuttaa suuresti ihmisen kokonaisvaltaiseen hyvinvointiin.”

“Jos ihminen kokee, että hänellä on tarpeeksi läheisiä ihmissuhteita, niin se vaikuttaa positiivisesti ihmisen hyvinvointiin ja sitä kautta henkiseen hyvinvointiin.”

Nuorten vuorovaikutusta tuetaan työpajoilla osoittamalla kokonaisvaltaista kiinnostusta nuorten asioihin. Näin nuoret huomaavat, että heidän asioistaan ollaan aidosti kiinnostuneita. Ohjaajat ovat mielellään nuorien tukena ja tarjoavat keskusteluapua.

”Emme ole täällä vain opettamassa asioita, vaan olemme kokonaisvaltaisesti kiinnostuneita nuorten asioista. Uskon, että näin tuemme nuorten vuorovaikutusta, kun he huomaavat, että olemme aidosti kiinnostuneita.”

”Yleensä nuori tarvitsee vain keskusteluapua, jota mielellämme tarjoamme hänelle.”

”Myös me ohjaajat olemme nuorten tukena tarvittaessa keskustelemalla.”

7.2.4 Psykkisen osa-alueen huomioiminen

Nuorten psyykkistä olemusta havainnoidaan työpajoilla ohjaustilanteissa. Ohjaajat näkevät mielenterveysongelmien vaikuttavan suuresti ihmisen kokonaisvaltaiseen terveyteen.

”Mielestäni terve ihminen on sellainen, jolla ei ole mielenterveysongelmia tai päihdeongelmia.”

”Koen, että mielenterveydellä on merkittävä vaikutus kokonaisvaltaiseen jaksamiseen.”

“Jos ihmisellä on jonkinlaisia henkisiä ongelmia, mitä nuorilla nykypäivänä on melko paljon, niin se vaikuttaa hyvinkin kokonaisvaltaisesti ihmisen terveyteen.”

7.2.5 Terveellisten elintapojen huomioiminen

Stadin ammattiopiston työpajaohjaajien mukaan elintavoilla, kuten ruokavaliolla, liikunnalla, unella ja päihteiden käytöllä on suuri vaikutus terveyteen. Nuoret tekevät työpajalle tullessaan alkukartoituskaavakkeen, jossa kysytään mm. nuorten elintavoista. Työ-

pajoilla nuorien kanssa keskustellaan terveellisistä elintavoista ja heidän omista tottumuksistaan. Toisinaan osa ohjaajista huolehtivat nuorten ravitsemuksesta henkilökohtaisesti, mikäli nuorella on esimerkiksi rahaongelmia.

”Me ohjaajat keskustellaan nuorten kanssa mm. Terveellisistä elintavoista ja heidän omista tottumuksistaan. Tarvittaessa ohjaamme nuoria esimerkiksi terveellisemmässä ruokavaliassa.”

”Nuoret täyttävät työpajalle tullessaan alkukartoituskaavakkeen, jossa kysytään monenlaisia asioita, esimerkiksi nuoren elintavoista.”

”Minäkin kysyn nuorilta suoraan, että oletko syönyt viikoloppuna ja onko rahaa ruokaan? Monesti olen käynyt ostamassa omaan piikkiin nuorille ruokaa, jos on esimerkiksi rahaongelmia.”

7.2.6 Moniammatillinen tuki ja ohjaus

Stadin ammattiopiston työpajojen tarjoama tuki ja ohjaus on moniammatillista. Uutena asiana he ovat saaneet terveydenhoitajan ja koulupsykologin, joiden luo nuori voidaan tarpeen vaatiessa ohjata. Aikaisemmin työpajat ovat olleet julkisen sektorin palvelun piiriin ohjattavissa.

”Nyt kun on oma terveydenhoitaja, niin jos huomaamme nuorella olevan jonkinlaista ongelmaa, niin ohjaamme nuoren varaamaan hänen vastaanotollensa ajan tai sitten soitamme itse terveydenhoitajalle, joka sitten taas soittaa nuorelle ja pyrkii sitä kautta varaamaan ajan nuorelle.”

”Meillä aukesi myös koulupsykologi, jota voi myös hyödyntää ja hänen kanssaan voi käydä keskustelemassa, jos on jokin mieltä painava asia.”

”Me huomioimme kuuntelemalla nuoria ja ohjaamalla heitä tarpeen mukaan terveydenhoitajan tai lääkärin vastaanotolle.”

Nuoria kuunnellaan ja havainnoidaan työpajoilla. Jos nuorella havaitaan jokin ongelma, heidät ohjataan oikean avun piiriin. Työpajoilla on työvalmentajat, jotka auttavat nuoria mm. kelan asioiden hoitamisessa.

”Joillakin nuorilla voi olla hankalia tilanteita elämässään ja esimerkiksi erilaisia velkoja mitä on kerääntynyt, me koitamme saada ohjattua nuoria oikean avun pariin.”

”Nuori saa täältä tukea myös esimerkiksi Kelan tukien kanssa ja sitä varten meillä on työvalmentajat, jotka auttavat heitä eri asioiden hoitamisessa.”

Nuorille järjestetään myös erilaisia koulutuksia, esimerkiksi hygieniapassikoulutuksia. Nuoret hyötyvät koulutuksista tulevaisuudessa siirtyessään työelämään tai uuteen opiskelupaikkaan.

”Nuorille järjestetään ilmaisia mm. hygieniapassikoulutuksia tai muuta sellaista, joita tarvitaan työelämässä.”

7.3 Työpajatoiminnan vaikutukset nuoriin

7.3.1 Työpajan tarjoaman tuen näkyminen nuorten toiminnassa

Ohjaajat kertoivat, että nuorista tulee sosiaalisempia työpajatoiminnassa, koska täällä nuoret ovat pakostikin paljon muiden ihmisten kanssa tekemisissä. Ohjaajien mukaan heidän antama tukensa näkyy selkeästi nuorten perusolemuksessa. Nuorista tulee työtöiminnassa positiivisempia ja energisempiä, sekä heistä tulee aktiivisempia työnteossa ja erilaisissa tehtävissä.

”Nuorista tulee sosiaalisempia työpajatoiminnassa. Nuorten on pakostikin oltava muiden ihmisten kanssa tekemisissä, koska toiminta on asiakaspalvelupainotteista.”

”Nuori oppii toimimaan ryhmässä ja ottamaan kontaktia muihin ryhmäläisiin.”

”Nuoret ottavat enemmän kontaktia muihin työpajatoiminnassa oleviin ihmisiin.”

”Tuki näkyy myös mielestäni ihan nuorten perusolemuksessa, on paljon iloisempia ja hymyilevempiä.”

Nuoret, joilla on sosiaalisten tilanteiden kanssa ongelmia, pääsevät työpajoilla kehittämään sosiaalisia taitojaan turvallisessa ympäristössä. Erään ohjaajan sanojen mukaan työpajalla voi introvertin kaltaisesta ihmisestä kehittyä kovinkin sosiaalinen ekstrovertti.

”Aluksi jotkut nuoret ovat kovin introvertin tyylisiä, mutta kun täällä asiakkaiden eteen tehdään töitä, niin ihmisestä voi kuoriutua kovinkin ekstrovertimpi ihminen.”

”Meillä on nuoria, joilla on sosiaalisten tilanteiden kanssa ongelmia tai ovat ujoja. Täällä heistä tulee sosiaalisissa tilanteissa rohkeampia.”

”Kun nuoren kanssa saadaan ratkaistua jokin häntä askarruttava ongelma, hän saapuu työtoimintaan säännöllisemmin ja on paljon positiivisempi ja aktiivisempi.”

Tuki näkyy myös nuorten arjenhallinnassa, he omaksuvat ja sitoutuvat paremmin noudattamaan työelämän perussääntöjä. Nuorista huomaa myös, kuinka he oppivat käyttämään erilaisia työkaluja ja käytäntöjä pärjätäkseen arjessa paremmin.

”nuoren saama tuki näkyy arjenhallinnan omaksumisena, työelämän perussääntöjen, työkalujen ja käytäntöjen oppimisena.”

”Nuorista tulee työpajalla luovempia ja itsenäisempia, joka auttaa nuorta pärjäämään työpajajakson jälkeenkin oppimaan uusia asioita.”

”Suurin osa työpajalla olevista nuorista suuntaa ennemmin tai myöhemmin uuteen opiskelupaikkaan tai työsuhteeseen ja koen että puolessa vuodessa nuorelle jää todella paljon käteen.”

8 Pohdinta

8.1 Tulosten tarkastelu

Tämän opinnäytetyön tarkoituksena oli selvittää haastattelun avulla, miten työpajaohjaajat huomioivat nuorten terveyttä työpajatoiminnassa. Tulosten mukaan nuorten terveyttä tuetaan työpajoilla monipuolisesti ja moniammatillisesti. Terveyden määritelmä nähtiin hyvin laajana käsitteenä, jota oli melko vaikea määritellä. Ohjaajat antavat mieluummin terveydenhuollon ammattilaisten määrittää sen tarkemmin. Maailman terveysjärjestö WHO määrittelee terveyden koostuvan täydellisestä fyysisen, psyykkisen ja sosiaalisen hyvinvoinnin tilasta. (WHO 2019). Stadin ammattiopiston työpajaohjaajat näkivät myös terveyden koostuvan fyysisestä-, psyykkisestä- ja sosiaalisesta osa-alueesta, sekä niiden vahvasta yhteydestä toisiinsa. Osa ohjaajista kokivat, että jokainen ihminen määrittelee terveyttä hieman eri tavoin.

Ohjaajat ottavat huomioon nuorten fyysistä terveyttä työpajatoiminnassa mm. Liikunnan järjestämisellä ja ohjaamalla terveellisten elintapojen pariin. Sosiaalista ja psyykkistä terveyttä huomioidaan tarjoamalla keskusteluapua ja tukea, sekä nuorten vuorovaikutusta tuetaan olemalla aidosti läsnä. Työpajojen kautta nuoret voivat laajentaa omia sosiaalisia verkostojaan, jolla on positiivinen vaikutus nuoren hyvinvointiin. Sosiaalisen ja psyykkisen terveyden tukeminen on usein moniammatillista. Ohjaajat arvioivat nuoren tarvitseman avun tarpeen ja tarvittaessa ohjaavat työpajan omalle terveydenhoitajalle tai psykologille. Tämä pienentää nuoren kynnystä mennä keskustelemaan terveydenhuollon ammattilaisen kanssa.

Ohjauksessa tuetaan ja edistetään ohjattavan oppimis-, kasvu-, työ tai ongelmanratkaisuprosesseja. Se on ohjattavan ja ohjaajan välistä yhteistoimintaa. Ohjaus on tilanne, jossa haetaan inhimillisiin oppimis- ja työprosesseihin kohdistuvaa ja edistävää toimintaa sekä keinoja, jotka auttavat ohjattavaa tunnistamaan tietonsa, taitonsa ja voimavaransa sekä arvioimaan toimintatapojensa toimivuutta. Ohjauksessa myös harjoitellaan uusia tapoja ja osallisuutta. Sen tehtävänä on vahvistaa ohjattavan toimintaa. (Vehviläinen 2014:12-13.) Ohjaajat pyrkivät luomaan nuorien kanssa luottamuksellisen ohjaussuhteen ja he huomioivat ja ohjaavat nuoria yksilöllisesti, sekä heidän henkilökohtaiset tarpeet huomioiden. Ohjaajat pyrkivät antamaan nuorille onnistumisen kokemuksia, jonka kautta nuoria saadaan motivoitumaan tehokkaammin. Työpajoilla tavoitellaan nuorten omien työskentelytapojensa optimoimista.

Työpajoilla suoritetaan paljon ryhmätöitä, jotka edesauttavat nuorten sosiaalisten- ja ryhmätyötaitojen kehittymistä. Nuoret oppivat hyödyntämään erilaisia käytäntöjä ja työkaluja, joita tarvitaan työssä sekä arjessa pärjäämiseen. Työpajojen työpaikkamainen ilmapiiiri on huomattu motivoivana tekijänä nuorten työnteossa. Nuoret saavat varmemman otteen tehdä töitä, kun he mieltävät työpajan enemmän työpaikkana. Ohjaajat antavat nuorien vaikuttaa työnteokseen ja toimintatapoihin työpajoilla. Ohjaajien antama tuki näkyy usein nuorten persoonassa, heistä tulee positiivisia ja energisempiä, sekä aktiivisempia työnteossa.

8.2 Opinnäytetyön eettisyys

Opinnäytetyön tekemistä varten tarvitsimme tutkimusluvan, luvan saatuamme saimme aloittaa työpajaohjaajien haastattelut. Haastattelut toteutettiin yksilöhaastatteluina puolistrukturoituna teemahaastatteluna. Haastattelukutsussa ohjaajille painotettiin haastattelun vapaaehtoisuutta ja anonymiteettia. Kaiken kaikkiaan 5 haastateltavaa suostui osallistumaan haastatteluun, heidän kanssaan sovittiin yhdessä tapaamisaika ja paikka. Opinnäytetyön tarkoitus, tavoite ja tulosten julkistaminen kerrottiin ennen haastattelun aloittamista. Haastateltaville myös kerrottiin, että he voivat keskeyttää haastattelun missä kohtaa tahansa, sekä halusta olla antamatta tietojaan, mikäli kokevat näin tarpeelliseksi. (Kankkunen – Vehviläinen – Julkunen 2017: 212-214.)

Haastattelujen äänittäminen suoritettiin haastattelijan puhelimella. Haastattelujen jälkeen saatu aineisto siirrettiin viipymättä tietokoneelle ja poistettiin puhelimen muistista,

jotta aineistot eivät päätyisi ulkopuolisille. Ohjaajille ei haastattelujen aikana esitetty johdattelevia kysymyksiä, vaan haastateltaville esitettiin vain kysymysrungossa olleet kysymykset. Haastattelujen vastaukset ovat muutettu yleiskielelle haastateltavien anonymiteetin vuoksi. Äänitteisiin ja litteroituihin aineistoihin oli pääsy vain opinnäytetyön tekijöillä.

8.3 Luotettavuuden pohdinta ja uskottavuus

Haastattelukutsu lähetettiin 21 haastateltavalle sähköpostitse, mutta ainoastaan viisi ohjaajaa ilmoittautui osallistuvansa. Haastattelut toteutettiin yksilohaastatteluna välttämättä samankaltaisia vastauksia. Haastateltaville ei myöskään kerrottu kysymyksiä ennakoon, jotta saatu aineisto olisi mahdollisimman luotettava. Haastatteluaineiston tuloksia voidaan pitää luotettavana, mutta tuloksista ei voida tehdä laajempia johtopäätöksiä, koska otanta on vain kahdelta eri työpajalta ja haastateltavia oli vähän. Resurssipulan ja aikataulutusten vuoksi tyydyimme saatuun aineistoon. Saatu aineisto oli osallistujien vähisestä lukumäärästä huolimatta riittävä. Toisaalta aiheeseen olisi saatu huomattavasti enemmän näkökulmia ja aineistoa, mikäli osallistujia olisi ollut enemmän.

Laadullisen opinnäytetyön luotettavuuteen on esitetty omia lähtökohtia ja erillisiä suosituksia. Luotettavuuden arvioinnin kriteereitä ovat uskottavuus, siirrettävyys, riippuvuus ja vahvistettavuus. (Kankkunen – Vehviläinen- Julkunen 2017: 197- 198.)

Uskottavuus edellyttää tulosten kuvaamista niin selkeästi, että lukija ymmärtää, miten analyysi on tehty ja mitkä ovat tämän opinnäytetyön vahvuudet ja rajoitukset. Tällä voidaan tarkastella myös analyysiprosessia ja toisaalta myös tulosten validiteettia. Opinnäytetyön aineiston ja tulosten suhteen kuvaus toimii tärkeänä luotettavuuskysymyksenä. (Kankkunen – Vehviläinen- Julkunen 2017: 197- 198.)

Aineiston analysointi on toteutettu induktiivista eli aineistolähtöistä sisällönanalyysiä toteuttamalla. Sisällönanalyysi on taulukoitu, josta lukijan on helppo ymmärtää analyysin kulku ja miten alkuperäiset on pelkistetty ja ryhmitelty ala- ja yläluokkiin. Tuloksiin ja johtopäätöksiin päätyminen on selvennetty lukijalle tarkasti kuvaamalla sisällönanalyysi, kuten myös tiedonkeruu- ja aineiston analysointimenetelmän valinta.

Lähteet

Aaltonen, Sanna – Berg, Päivi – Ikäheimo, Salla 2015. Nuoret luukulla. Kolme näkökulmaa syrjäytymiseen ja nuorten asemaan palvelujärjestelmässä. Helsinki: Nuorisotutkimusverkosto/Nuorisotutkimusseura. Saatavana sähköisesti: <<http://www.nuorisotutkimusseura.fi/images/julkaisuja/nuoretluukulla.pdf>> 1.3.2019

Aineistonhallinnan käsikirja 2017. Tietoarkisto. Verkkodokumentti. <<http://www.fsd.uta.fi/aineistonhallinta/fi/kvalitatiivisen-datan-kasittely.html>>. Luettu 29.1.2019

Cantell, Hannele 2010. Ratkaiseva vuorovaikutus. Pedagogisia kohtaamisia lasten ja nuorten kanssa. Jyväskylä: PS-kustannus.

Curwin, Richard L 2010. Motivating Urban Youth. Reclaiming Children and Youth 19/2010. Saatavana sähköisesti: <<http://search.ebscohost.com.ezproxy.metropolia.fi/login.aspx?direct=true&db=afh&AN=51011099&site=ehost-live>>

European Commission 2011. Employment, Social Affairs and Inclusion. Key figures on the employment and social situation in EU Member States. Saatavana sähköisesti: <<http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=113>>

Fröjd, Sari – Kaltiala-Heino, Riittakerttu – Ranta, Klaus – von der Pahlen, Bettina – Marttunen, Mauri 2009. Nuorten ahdistuneisuus ja päihteiden käyttö. Gummerus kirjapaino. Jyväskylä. Saatavana sähköisesti: <<http://www.julkari.fi/bitstream/handle/10024/80114/4f346481-ad88-43d7-8320-c5ddbfc057c1.pdf?sequence=1>>

Hagler, Matthew – Raposa, Elizabeth – Rhodes, Jean 2017. Psychosocial profiles of youth who acquire a natural mentor during a school year. University of Massachusetts Boston; College of William and Mary. Saatavana sähköisesti: <<https://www-tandfonline-com.ezproxy.metropolia.fi/doi/full/10.1080/10888691.2017.1342539>> Luettu 4.12.2018

Helminen, Jari 2017. Asiakkaan moniammatillinen ohjaus sosiaali- ja terveydenhuollossa. Keuruu: Otavan kirjapaino Oy.

Howe, David 2014. The Compleat Social Worker. London: Palgrave.

Huttunen, Jussi 2018. Mitä terveys on? Lääkärikirja Duodecim. Kustannus Oy Duodecim. Saatavana sähköisesti: <https://www.terveyskirjasto.fi/kotisivut/tk.koti?p_artikkeli=dlk00903> Luettu 2.2.2019

Järvinen, Tero – Jahnukainen, Markku 2001. Kuka meistä onkaan syrjäytynyt? Marginalisaation ja syrjäytymisen käsitteellistä tarkastelua. Teoksessa Minna Suutari (Toim.) 2001. Vallattomat marginaalit. Yhteisöllisyyksiä nuoruudessa ja yhteiskunnan reunoilla. Nuorisotutkimusverkosto. Nuorisotutkimusseura. Julkaisuja 20. Helsinki: Nuorisotutkimusseura, 125–151.

Kalliomaa, Johanna 2015. Nuorten ohjaus- ja palveluverkostot 2015 sekä nuorisotakuu, Raportti Etelä-Suomen aluehallintoviraston toimialueella toimivista nuorten monialaisista ohjaus- ja palveluverkostoista. Verkkoraportti. Etelä- Suomen aluehallintovirasto. <https://www.avi.fi/documents/10191/4529462/ESAVI_julkaisu_42_2015.pdf/ee1fd3a2-d4aa-47f4-ae6e-8c2255885942> Luettu 3.5.2019

Kankkunen, Päivi - Vehviläinen-Julkunen, Katri 2017. Tutkimus hoitotieteessä. Helsinki. SanomaPro.

Kettunen – Laitinen-Väänänen – Mäkelä – Vänskä 2011. Onnistuuko ohjaus? Edita Prima. Helsinki.

Notkola, Veijo - Pitkänen, Sari – Tuusa, Matti ym 2013. Nuorten Syrjäytyminen, tietoa, toimintaa ja tuloksia? Tutkimusjulkaisu. Eduskunta.

Nuorisotakuu 2015. Esite työpajoista. Opetus- ja kulttuuriministeriö. Saatavana sähköisesti. <<https://nuorisotakuu.fi/nuorten-tyopajat>> Luettu 23.10.2018

Nurmi, Jari-Erik 2011. Miksi nuori syrjäytyy? Niilo Mäki- säätiö. Verkkoartikkeli. <<https://bulletin.nmi.fi/wp-content/uploads/2011/04/Nurmi.pdf>> luettu 7.6.2019

Nurmi, Jari-Erik – Ahonen, Timo – Lyytinen, Heikki – Lyytinen, Paula – Pulkkinen, Lea – Ruoppila, Isto 2014. Ihmisen psykologinen kehitys. 5. painos. Jyväskylä: PS-kustannus.

Onnismaa, Jussi 2011. Ohjaus- ja neuvontatyö. Aikaa, huomiota ja kunnioitusta. Helsinki: Gaudeamus Helsinki University Press.

Opetus- ja kulttuuriministeriön asetus nuorisolaista 1285/2016. Annettu Helsingissä 1.1.2017

Oikeusministeriön asetus yhdenvertaisuuslaista 1325/2014. Annettu Helsingissä 30.12.2014

Pihlajamaa, Matti 2017. Nuoret YK:n asialistalla. Yhdistyneet kansakunnat. Verkkoartikkeli. Saatavana sähköisesti: <<https://www.yk.fi/node/489>> Luettu 7.6.2019

Raitasalo, Kirsimarja – Huhtanen, Petri – Miekkala, Mari 2015. Nuorten päihteiden käyttö Suomessa 1995-2015. ESPAD- tutkimuksen tulokset. Raportti. Saatavana sähköisesti. <http://www.julkari.fi/bitstream/handle/10024/129809/URN_ISBN_978-952-302-572-1.pdf?sequence=1&isAllowed=y> Luettu 8.9.2019

Shepherd, Jonathan – Farrington, David – Potts, John 2004. Impact of antisocial lifestyle on health. Journal of Public health. Vol.26. Saatavana sähköisesti: <<https://academic.oup.com/jpubhealth/article-pdf/26/4/347/4460594/fdh169.pdf>> Luettu 4.9.2019

Saarainen, Tuuli – Mäkäraïnen, Sara – Takala, Janne. Aikuistuminen ja päihteet- nuorten kysely 2018. Raportti. Nuortenlinkki. Saatavana sähköisesti: <<https://nuortenlinkki.fi/info/aikuistuminen-ja-paihteet-nuorten-kysely-2018>> Luettu 8.8.2019

Stadin ammattiopisto. Oppilaitoksen viralliset verkkosivut: <<https://www.hel.fi/ammattillinen/fi/esittely/>> Luettu 7.8.2019

Tanskanen, Antti – Danielsbacka, Mirkka 2007. Paja pahnän pohjimmaisille – Huonosaisimmille suunnatusta työpajatoiminnasta. Yhteiskuntapolitiikka 72. (2007):5. STM:n hallinnonalan avoin julkaisuarkisto Julkari. Saatavana sähköisesti: <<https://www.julkari.fi/bitstream/handle/10024/101248/075tanskanen.pdf?sequence=1&isAllowed=y>> luettu 24.1.2019

Terveyden ja hyvinvoinnin laitos. Työllisyys. Hyvinvointi ja terveyserot. Saatavana sähköisesti: <<https://thl.fi/fi/web/hyvinvointi-ja-terveyserot/eriarvoisuus/hyvinvointi/tyollisyys>> Luettu 6.8.2019

Vehviläinen, Sanna 2014. Ohjaustyön opas. Yhteistyössä kohti toimijuutta. Gaudeamus Oy. Helsinki.

World Health Organization 2019. Constitution of the World Health Organization. Järjestön viralliset verkkosivut. < <https://www.who.int/about/who-we-are/constitution> > Luettu 5.8.2019

Teemahaastattelun kysymysrunko

Ennen haastattelua selvittävä:

- Ikä
- Sukupuoli
- Ammattinimike

Nuorten terveyden huomioiminen työpajatoiminnassa:

1. Miten te ohjaajat määrittelette terveyden?
2. Miten ohjaajat huomioivat ja tukevat nuorten terveyttä työpajatoiminnassa?
3. Miten ohjaajien antama tuki näkyy nuorten toiminnassa työpajalla?
4. Mikä teidän mielestänne on toimivaa nuorten ohjauksessa?

Sisällönanalyysi

Alkuperäinen ilmaisu	Pelkistetty ilmaisu	alaluokka	yläluokka	pääluokka
"Pyrimme kuitenkin tukemaan nuoria kaikin mahdollisin tavoin ja antamaan oman kannustuksemme heille ja optimoimaan heille heidän omia työskentelytapojansa.	Monipuolisen tuen ja kannustuksen antaminen nuorille sekä työtapojen optimointi.	Toimintaperiaatteet/menetelmät	Asiakkaiden yksilöllinen huomioiminen ja ohjaus	Hyvän ohjauksen edellytykset
"Omasta mielestäni voin sanoa, että jokainen täällä ajattelee inhimillisesti ja joustavuus on todella tärkeässä roolissa täällä. Täällä pyritään yksilökohtaiseen ohjaukseen, että tasapäisyyttä pyritään välttämään	Ohjaajat osaavat huomioida nuorien erilaisia ja yksilöllisiä tarpeita			
"Tärkeää on myös osata kuunnella nuorta ja ottaa huomioon, mitä he haluavat tehdä, jos se vain liittyy heidän opettamiseensa. Se on hyvä, että nuori tekee asioita, mikä häntä oikeasti kiinnostaa, sillä siitä nuoret saavat innostusta ja motivaatiota siihen omaan tekemiseensä toisin kuin jos ohjaaja sanelisi	Nuorten kuunteleminen sekä tarpeiden ja toiveiden huomioon ottamisen tärkeys.			

sen, mitä tehdään ja miten.”				
Pyrimme auttamaan jokaista yksilöllisesti ja motivoimaan tekemään asioita, me emme tee asioita heidän puolestansa, vaan sen edistyksen on lähdeittävä siitä nuoresta, jotta hän pääsee etenemään suunnitelmissaan.”				
“Ohjaajilla on tosi erilaisia tapoja tehdä asioita. Useat ohjaajat ohjaavat luovuuden kautta. Itse koen vahvuutenani taideterapeuttisen otteen, missä pyrin tuomaan erilaisen perspektiivin maailman näkemiseen, eli nuori pääsee tekemään jotain ja tajuaamaan, että hän on luonut jotain. “	Nuoret saavat työpajoilla monipuolista ohjausta			
Tavoitteemme on, että nuori saa onnistumisen kokemuksia työkokeilulla, myös epäonnistumisissa tuetaan. Tuemme tasa- arvoisuutta ja haluamme taata yksilöllisen ohjauksen jokaiselle.”	Nuoria tuetaan niin onnistumisissa kuin epäonnistumisissa			
”Toimivaa on nuorten yksilöllinen huomioiminen työpa-	Toimivaa on nuorten yksilöllinen huomiointi ja ohjaaminen.			

jalla. Me kuuntelemme nuoria, kun he sitä tarvitsevat ja huomioimme heidän yksilölliset tarpeensa ja pyrimme vastaamaan niihin.				
"Mielestäni toimivaa tällä työpajalla on nuorten yksilöllinen ohjaaminen. Nuori saa olla sellainen kuin on ja sopivia työtehtäviä on jokaiselle.				
"Koitamme mahdollisimman hyvin tukea nuoria juuri siinä, mitä he haluavat tehdä."	Nuorten toiveiden ja mielenkiinnon kohteiden tukeminen työpajalla.			
"Pyrimme kuuntelemaan nuorta ja luomaan hyvän luottamuksuhteen nuoreen, jotta nuorista ei tulisi sulkeutuneita, vaan he uskaltaisivat tulla keskustelemaan ohjaajien kanssa mistä tahansa asiasta."	Nuorien kanssa pyritään luomaan luottamuksellinen ohjaussuhde, jotta he uskaltaisivat olla avoimia.	Luottamuksellisen ohjaussuhteen luominen	Ohjaussuhteen luominen	
Alkuperäinen ilmaisu	Pelkistetty ilmaisu	Alaluokka	Yläluokka	Pääluokka
"Koen terveyden olevan määriteltävissä oman mielen mukaan. Jos henkilö kokee olevansa terve sairauksista huolimatta, ihminen voi paremmin	Oman mielen mukaan määriteltävissä.			

<p>"Hyvin pitkälti sen voisi määritellä olevan psykososiaalisista tekijöistä kiinni"</p>	<p>Koostuu psykososiaalisista tekijöistä</p>	<p>Ohjaajien käsitys kokonaisvaltaisesta terveydestä</p>	<p>Terveyden kokonaisvaltainen huomioiminen</p>	<p>Nuorten terveyden huomioiminen</p>
<p>"No terveys koostuu mielestäni psykofyysisistä asioista, hyvin tärkeää on fyysinen kunto ja ravinto."</p>				
<p>"Mitä terveyden osaluaita on, niin siihen kuuluu tämä klassinen jaottelu; fyysinen ja psyykinen terveys ja niiden vahva yhteys toisiinsa."</p>	<p>Terveysteen kuuluu fyysinen, psyykinen ja sosiaalinen osaluaita.</p>			
<p>"Terveys on melkoisen laaja käsite, mutta itsellä tulee ensimmäisenä mieleen fyysinen terveys, eli henkilöllä ei ole mitään rajoitteita. Sitten myös mielenterveydelliset ongelmat, jotka täytyy ottaa huomioon. Näiden huomioon ottaminen helpottaa, että tietää niitä asioita ja pystyy ottamaan paremmin muut huomioon, jotta pystyy suunnittelemaan ja reagoida tilanteisiin oikein."</p>				
<p>"Koen, että työssäni on tärkeää ottaa huomioon psyykinen osaluaitan lisäksi fyysinen osa-</p>	<p>Psyykinen- ja fyysinen osaluaita ovat vahvasti yhteydessä toisiinsa</p>			

alue, koska mielestäni kyseiset osa-alueet ovat vahvasti yhteydessä toisiinsa.”				
“Fyysiseen terveyteen kuuluu esimerkiksi, että henkilöllä ei ole perussairauksia ja hän huolehtii fyysisestä kunnostaan“	Sairauksien ja yleiskunnon vaikutus fyysiseen terveyteen	Ohjaajien käsityksiä mitä hyvä fyysinen terveys on	Fyysisen osa-alueen huomioiminen	
“Fyysiseen terveyteen vaikuttaa isosti henkilön yleiskunto ja erilaiset sairaudet“				
“Fyysiseen terveyteen vaikuttaa mm. Se miten antaa kehonsa levätä ja liikkuuko tarpeeksi”	Levon ja liikunnan merkitys fyysiseen terveyteen			
”Me harrastamme täällä myös liikuntaa kerran viikossa ylläpitämään terveyttä, ettemme vain ja ainoastaan ole sen tietokoneen ääressä.”	Liikuntatuokioiden järjestäminen osana terveyden huomiointia työpajalla	Liikunnan mahdollistaminen		
”Liikunnan avulla nuoret jaksavat keskittyä paremmin töihin, kun saavat työpajan arkeen muutamia tekemistä”				
”Järjestämme kerran viikossa liikuntaa, jolla pyrimme tuomaan vaihtelua työpajan arkeen. Se auttaa nuoria jaksamaan paremmin.”				

"Sosiaalisten tilanteiden ongelmat vaikuttavat heikentävästi ihmisen hyvinvointiin ja terveyteen."				
"Hyvien Ihmissuhteiden puuttuminen vaikuttaa suuresti ihmisen kokonaisvaltaiseen hyvinvointiin "	Ihmissuhteiden vaikutus kokonaisvaltaiseen terveyteen	Sosiaalista terveyttä edistävät tekijät	Sosiaalisen osa-alueen huomioiminen	
"Jos ihminen kokee, että hänellä on tarpeeksi läheisiä ihmisiä, niin se vaikuttaa positiivisesti ihmisen hyvinvointiin ja sitä kautta henkiseen hyvinvointiin. "				
"Emme ole täällä vain opettamassa asioita, vaan olemme kokonaisvaltaisesti kiinnostuneita nuorten asioista. Uskon, että näin tuemme nuorten vuorovaikutusta, kun he huomaavat, että olemme aidosti kiinnostuneita."	Aidon kiinnostuksen luominen nuorten asioihin vuorovaikutuksen ja luottamuksen tukemiseksi.	Vuorovaikutuksen mahdollistaminen		
"Yleensä nuori tarvitsee vain keskusteluapua, jota mielellämme tarjoamme hänelle."	Keskusteluavun ja tuen tarjoaminen nuorille.			
"Myös me ohjaajat olemme nuorten tukena tarvittaessa keskustelemalla"				
"Mielestäni terve ihminen on sellainen,				

jolla ei ole mielenterveysongelmia tai päihdeongelmia”	Mielenterveyden vaikutus kokonaisvaltaiseen terveyteen	Ohjaajien käsitys henkisestä terveydestä	Psyykkisen osa-alueen huomioiminen	
”Koen, että mielenterveydellä on merkittävä vaikutus kokonaisvaltaiseen jaksamiseen.”				
“Jos ihmisellä on jonkinlaisia henkisiä ongelmia, mitä nuorilla nykypäivänä on melko paljon, niin se vaikuttaa hyvinkin kokonaisvaltaisesti ihmisen terveyteen. “				
”Me ohjaajat keskustellaan nuorten kanssa mm. Terveellisistä elintavoista ja heidän omista tottumuksistaan. Tarvittaessa ohjaamme nuoria esimerkiksi terveellisemmässä ruokavaliossa ”	Terveellisten elintapojen kartoittaminen ja huomiointi työpajatoiminnassa.	Terveellisten elintapojen edistäminen	Terveellisten elintapojen huomioiminen	
”Nuoret täyttävät työpajalle tullessaan alkukartoituskaavakkeen, jossa kysytään monenlaisia asioita, esimerkiksi nuoren elintavoista”				
”Minäkin kysyn nuorilta suoraan, että oletko syönyt viikoloppuna ja onko rahaa ruokaan? Monesti olen käynyt ositamassa omaan	Nuorten ravitsemuksesta huolehtiminen			

piikkiin nuorille ruokaa, jos on esimerkiksi raha-ongelmia”						
”Nyt kun on oma terveydenhoitaja, niin jos huomaamme nuorella olevan jonkinlaista ongelmaa, niin ohjaamme nuoren varaamaan hänen vastaanotolensa ajan tai sitten soitamme itse terveydenhoitajalle, joka sitten taas soittaa nuorelle ja pyrkii sitä kautta varaamaan ajan nuorelle.”	Ohjaajat auttavat nuoria löytämään tarvitsemansa terveydenhuollon palvelut (Mm. Terveydenhoitaja, psykologi, lääkäri)	Terveydenhuollon ammattilaisten tarjoama tuki	Moniammatillinen tuki ja ohjaus			
”Meillä aukesi myös koulupsykologi, jota voi myös hyödyntää ja hänen kanssaan voi käydä keskustelemassa, jos on jokin mieltä painava asia.”	Koulupsykologin hyödyntäminen nuorten terveyden edistämässä					
”Me huomioimme kuuntelemalla nuoria ja ohjaamalla heitä tarpeen mukaan terveydenhoitajan tai lääkärin vastaanotolle.”	Nuorten ohjaaminen terveydenhoitajalle tai lääkärille					
”esimerkiksi jos huomaamme nuoren olevan poikkeuksellisen väsynyt, saattamme mennä kysymään, onko kaikki hyvin, ja tarvittaessa ohjaamme terveydenhoitajalle tai psykologille.”						

<p>"Joillakin nuorilla voi olla hankalia tilanteita elämässään ja esimerkiksi erilaisia velkoja mitä on kerääntynyt, me koitamme saada ohjattua nuoria oikean avun pariin."</p>	<p>Nuoren ohjaaminen tarvittaessa oikean avun piiriin</p>	<p>Muu ammatillinen tuki</p>		
<p>"Nuori saa täältä tukea myös esimerkiksi Kelan tukien kanssa ja sitä varten meillä on työvalmentajat, jotka auttavat heitä eri asioiden hoitamisessa."</p>				
<p>Nuorille järjestetään ilmaisia mm. hygieniapassikoulutuksia tai muuta sellaista, joita tarvitaan työelämässä."</p>	<p>Työelämää tukevien koulutusten järjestäminen</p>	<p>Nuorille tarjotaan erilaisia koulutuksia</p>		
<p>Alkuperäinen ilmaisuus</p>	<p>Pelkistetty ilmaisuus</p>	<p>Alaluokka</p>	<p>Yläluokka</p>	<p>Pääluokka</p>
<p>"Nuorista tulee sosiaalisempia työpajatoiminnassa. Nuorten on pakostikin oltava muiden ihmisten kanssa tekemisissä, koska toiminta on asiakaspalvelupainotteista."</p>	<p>Nuorten ihmissuhteet kehittyvät työpajatoiminnassa.</p>			
<p>"Nuori oppii toimimaan ryhmässä ja ottamaan kontaktia muihin ryhmäläisiin."</p>		<p>Nuorten sosiaalisten taitojen kehittyminen</p>	<p>Työpajan tarjoaman tuen näkyminen nuorten toiminnassa</p>	<p>Työpajatoiminnan vaikutukset nuoriin</p>
<p>"Nuoret ottavat enemmän kontaktia muihin työpajatoiminnassa oleviin ihmisiin."</p>				

<p>"Aluksi jotkut nuoret ovat kovin introvertin tyylisiä, mutta kun täällä asiakkaiden eteen tehdään töitä, niin ihmisestä voi kuoriutua kovinkin ekstrovertimpi ihminen"</p>	<p>Nuoret oppivat toimimaan ryhmässä, sekä ottavat herkemmin kontaktia muihin</p>			
<p>"Meillä on nuoria, joilla on sosiaalisten tilanteiden kanssa ongelmia tai ovat ujoja. Täällä heistä tulee sosiaalisissa tilanteissa rohkeampia."</p>				
<p>"Kun nuoren kanssa saadaan ratkaistua jokin häntä askarruttava ongelma, hän saapuu työtoimintaan säännöllisemmin ja on paljon positiivisempi ja aktiivisempi"</p>	<p>Nuoren henkilökohtaisten arjen ongelmien ratkaiseminen</p>	<p>Nuorten henkisen jaksamisen kehittyminen</p>		
<p>Tuki näkyy myös mielestäni ihan nuorten perusolemuksessa, on paljon iloisempia ja hymyileviä"</p>	<p>Tuen vaikutus nuorten henkiseen hyvinvointiin.</p>			
<p>"nuoren saama tuki näkyy arjenhallinnan omaksumisena, työelämän perussääntöjen, työkalujen ja käytäntöjen oppimisena."</p>	<p>Arjen hallinnan omaksuminen sekä työelämän käytäntöjen sisäistäminen</p>	<p>Nuorten arjenhallinnan kehittymisen</p>		
<p>Nuorista tulee työpajalla luovempia ja itsenäisempia, joka auttaa nuorta pär-</p>	<p>Nuorten itseopiskeluvälmiudet kehittyvät</p>	<p>Nuorten valmentautuminen jatko-opintoihin ja/tai työelämään</p>		

jäämään työpajajakson jälkeenkin oppimaan uusia asioita				
"Suurin osa työpajalla olevista nuorista suuntaa enemmän tai myöhemmin uuteen opiskelupaikkaan tai työsuhteeseen ja koen että puolessa vuodessa nuorelle jää todella paljon käteen."	Suurin osa työpajalla olevista nuorista suuntaa opiskelupaikkaan tai työsuhteeseen			